

Tenkrát na Barrandově

Ota Dvorský

● — pointa

Tenkrát na Barrandově

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Ota Dvorský

Tenkrát na Barrandově – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Tenkrát na Barrandově

Tenkrát na Barrandově

Ota Dvorský

● ■ **pointa**

Copyright © Ota Dvorský, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7691-652-4

ISBN e-knihy 978-80-7691-801-6 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7691-802-3 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7691-800-9 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

*Moje poděkování patří profesionálkám
Marii Hartmanové, Evě Trčkové a Evě Kadlecové.*

Květnové odpolední slunce se marně prodíralo temnými mraky, které jako by uvázly v Paříži nad Eiffelovkou. Hezká mladá studentka mezinárodních vztahů Klára Wagnerová, atraktivní intelektuální dívka s jemným obličejem a věčným úsměvem rámovaným světle kaštanovými vlasy, si v duchu znovu zanádaala.

Ty jsi ale blbá. Celej rozpočet devizovýho příslibu je teď v háji. Takový si děláš plány, rozpočítáváš každý frank, abys celkově vyšla, a teď tohle! Pohlédla na hranatou krabici v papírové tašce, která se jí houpala v ruce. Když v tomhle případě se nedalo odolat... Ale stejně jsem je asi měla ožet. Co budu teď dělat? V žaludku mi kručí, nohy bolí, na večeři už nemám. Ale přece teď nepůjdu na tu hroznou studentskou ubytovnu! V Paříži jsem poprvé v životě a kdo ví, kdy se sem zase podívám. Jsem blbá.

Vnitřní hlasy sváděly v Klárině hlavě krutý souboj a teď zabodoval ten druhý. Ne, nejsem blbá. Ty boty jsou krásný a v té výloze se opravdu přehlédnout nedaly, a jak mi sedí na noze! Bože, tolik peněz... No nic. Ještě se trochu projdu, pár franků mi v kapse zbylo. Ale nemám nic pro tátu. Něco mu přece musím přivést. Tak tedy do boje, děvče, a užívej Paříže, dokud můžeš.

Klára odhodlaně přidala do kroku. Trýznivý pocit v útrobach náhle přebila opojná vůně linoucí se z otevřených dveří malé pekárny. Klářiny nohy se samovolně zastavily a ona zálibně pohlédla do výlohy přetékající

sortimentem nejružnějšího pečiva. Pekařka v bílé zástěře před krámkem si vychutnávala svou cigaretu.

Klára Wagnerová, jak se na slušně vychovanou dívku sluší, pozdravila: „Bon jour.“ (Dobrý den.)

Pekařka na ni se zájmem pohlédla: „Salut. Avez-vous un souhait?“ (Dobrý den. Máte přání?)

„C'est difficile de choisir, tout est si beau. Je voudrais tout goûter.“ (Je těžké si vybrat, vše vypadá tak nádherně. Vše bych chtěla ochutnat.)

Pekař, který si přišel Kláru prohlédnout, prohodil: „Si vous aimez les sucreries, je vous conseille les macrons frais.“ (Jestli máte ráda sladké, tak bych doporučil čerstvé makronky.)

Klára našla odvahu a zkusila dát dohromady složitější souvětí. „Merci beaucoup. Ils ont l'air incroyable. D'où je viens, les boulangeries sont un endroit triste, nous n'en avons toujours qu'une seule. Il ressemble à du caoutchouc et n'a pas beaucoup de goût.“ (Děkuji. Vypadají úžasně. Tam, odkud pocházím, jsou pekárny smutným místem, máme vždy jen jeden druh. Vypadá to jako guma a nemá to moc chuť.)

Pekař se pousmál, když zaznamenal přízvuk cizinky. Odkud asi je, pomyslel si. „Vous êtes à Paris ici. Nous misons sur la diversité. Et dans quel pays vivez-vous, s'il vous plaît?“ (Tady jste v Paříži. U nás si zakládáme na rozmanitosti. A v jaké zemi to žijete, prosím?)

Klára odpověděla: „En Tchécoslovaquie“. (V Československu.)

Pekař s porozuměním přikývl: „Ah alors...“ (Ach tak...)

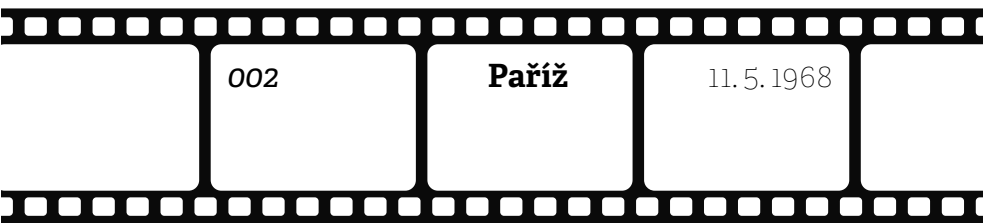
Wagnerová se s vědomím zcela vyprázdněného devizového příslibu nutila k ústupu.

Pekař pochopil, že si asi nic nekoupí, a tak řekl jen: „Attendez un instant.“ (Počkejte chvíli.) A vydal se dovnitř. Wagnerová čekala, a když se pekař vrátil, v ruce

svíral pytlík. „Donc, au moins le goût,“ (Tak alespoň ochutnejte,) vyběhl ji a podal jí sáček.

Wagnerová si ho vzala a poděkovala: „Merci beaucoup.“ (Děkuji mnohokrát.) A odhodlaně vyrazila po chodníku dál.

Pekař se otočil na pekařku: „C'est une idée terrible. Prenez votre petit-déjeuner tous les matins et n'avez pas le choix. Ce doit être l'enfer sur terre.“ (To je strašná představa. Každé ráno snídat a nemít možnost si vybrat. To musí být peklo na zemi.)

Rohovou kavárničku Spree Kafe se zahrádkou na rohu Rue Vieuville a Rue des Martyrs nedaleko Montmartru ozářilo slunce svými nesmělými večerními paprsky. Několik málo stolků pod rozkvetlými stromy lemovalo přílehlou ulici. Hosté tu nikam nespěchali, seděli, četli si noviny nebo jen tak klábosili. Na stolech ze skla a kovu měli naservírované kávy, skleničky vína. Pohoda. Klid tu byl přímo hmatatelný.

Irena Hofmanová, milá, usměvavá dáma ve středních letech s tmavohnědými vlasy staženými čelenkou, se obrátila na svého manžela: „To byl tedy bezva nápad, si na chvíli sednout. Už toho mám dneska dost. Eiffelovka, Montmartre, Sacré-Cœur, Moulin Rouge, to byl ale záběr.“

Ota Hofman, lehce prošedivělý elegán s vlasy sčesanými dozadu a ve sportovním saku, odvětil: „Jo, taky necítím nohy, ale byla to paráda. Paříž je opravdu krásná...“

Na chvíli se odmlčel a vytáhl krabičku cigaret. Zapálil si a lačně vdechl kouř. „Stejně si ty kostely, chrámy a památky nikdy moc dlouho nepamatuju. Ale kde mi dali dobrý kafe a kde jsem si fajn poseděl, to mi z paměti nikdy nemizí,“ pravil a napil se kávy. „Bohužel v Paříži dobrý kafe dělat fakt neumí. Měl jsem si dát skleničku vína.“

Irena souhlasně přikývla: „To kafe mi taky úplně neseď. Ale s tím vínem to můžeš ještě napravit. A víš ty co? Dám si s tebou.“

Hofman se rozhlédl a očima hledal obsluhu. Po chvíli mávl na mladého muže v černé zástěře.

„Oui, monsieur, s'il vous plaît?“ (Ano, pane, přejete si, prosím?)

„Deux verres de bordeaux, je vous prie.“ (Dvakrát skleničku bordeaux, prosím.)

Mladík se usmál lámané francouzštině a odešel. Hofmanovi to nakonec nedalo, vstal, poodešel pár kroků do ulice, zdvihl k oku fotoaparát zavěšený na krku a vybral kompozici pařížské ulice s rozkvetlými stromy. V záběru se majestátně vypínala vzdálená Eiffelovka. Do obrazu v hledáčku mu nechtěně vešla krásná holka s papírovou taškou a shodou okolností si v ten okamžik prohrábla volnou rukou vlasy, ohlédla se do objektivu a usmála se. Cvak. Uzávěrka fotoaparátu klapla. Gesto jako při focení modelek zvětšil fotoaparát na celuloidový pásek kinofilmu. Hofman zkontroloval, že mu zbývá ještě pět snímků, než bude muset vyměnit kazetu, vrátil se ke stolu a sedl si.

Náhle se zarazil, něco zaslechl. Klid panující všude kolem byl náhle ten tam.

Irena upozorněla také: „Oto, co se to děje?“

Hluk se rychle přibližoval, i když ulice se ve výhledu z kavárny zdála být stále ještě prázdná. Kolem proběhl mladý chlapec, nejspíše student, mohlo mu být tak osmnáct let. Roztržená nohavice modrých džín za ním vlála do větru, ve vlasech měl krvavý šrám, ze kterého mu tekla čůrkem krev. Za ním se vyrojili kluci a holky podobné věkové kategorie a hnali se z boční ulice kolem kavárny. Ve snaze zkrátit si cestu naráželi do židlí a stolů a skákali přes sedící hosty. Přibíhali další a další a klopýtali přes povalené židle. Letěli jako blázni. Za nimi se ozýval pískot policejních píšťalek, ječení sirén policejních aut, křik. Náhle, zdánlivě odnikud přilétla dlažební kostka a rozbila výkladní skříň kavárny. Střepy se rozlétly po dlažbě. Sklenice a nádobí se s ohlušujícím lomozem tříštily. Hofman popadl manželku za ruku a společně se dali na útěk spolu s vyděšeným davem.

003

Praha

14. 5. 1968

Jan Wagner, ředitel obchodního oddělení státního podniku Koh-i-noor, roztáhl v jídelně závěsy a z okna bytu ve čtvrtém patře secesního činžovního domu vyhlédl na kostel Nejsvětějšího Srdce Páně. Ten pohled na ranní pražské náměstí Jiřího z Poděbrad zalité šikmým ranním světlem se mu nikdy neomrzelo. Jeho manželka Marta, menší, upravená čtyřicátnice, věčně bojující s mírnou nadváhou, právě začala servírovat snídani.

Marta Wagnerová pohlédla na manžela začervenalýma, unavenýma očima. „Celou noc jsem nespala, víš, co se všechno mohlo stát?“

Wagner se k ní otočil: „Ale nakonec to proběhlo v pohodě, holka to zvládla na jedničku, ona je totiž po mně! V Rudém právu o těch hrůzách včera psali jako o studentských nepokojích v Paříži. Psali tam o stovkách raněných, blázni jedni. Prý úplné boje s policií v Latinské čtvrti, na barikádách. Nejhorší to prý bylo mezi Panteonem a Lucemburskou zahradou. Tam to dobře znám. Byla tam i fotka hořících aut, údajně jich to odnesly stovky. Psali taky, že více než šedesát aut shořelo úplně, tam to musel být opravdový mazec.“

Na stůl s ubrusem v květinovém vzoru přinesla Marta Wagnerová obložené talíře, včerejší gumové rohlíky, šunku, sýr, čerstvě uvařenou kávu. Se zívnutím se k nim do jídelny malátně přišourala Klára Wagnerová, která ještě v polospánku zaznamenala, o čem hovořili. „Tati, mami, jsem tady a jsem celá a jsem zdravá. Už jsem vám to vyprávěla včera, všechno nakonec dopadlo dobře. Na vlak jsem se v Paříži naštěstí dostala včas, ale teď mám zase příšerný hlad. Na něco v jídelňáku jsem s takovým příškrčeným devizovým příslibem musela zapomenout, a tak jsem celou tu únavně dlouhou cestu domů hladověla. Tady jsem ti něco, tati, přivezla.“ Klára vytáhla z papírového pytlíčku malinkatou Eiffelovku.

Táta ji od Kláry uznale převzal a k tomu zanotoval dvě slova z hitu Suchého a Šlitra: „Suvenýr, suvenýr... To si snad ani nezasloužím.“ Oba se s Klárou rozchechtali.

„A tady pro tebe, mami.“

Máma si rozbalila šátek. „Děkuju, holčičko. Ten je krásnej...“

Wagner se posadil k prostřenému stolu, změnil téma a zvážněl: „Jinak jsem na tebe moc hrdej, holčičko.“

Wagnerová mávla rukou: „Ale no tak, tati. Je to jenom praxe.“

Wagner si nandával rohlík a šunku: „Praxe, ale jaká praxe! V časopisu Květy, to není jen tak něco. Šla sis tvrdě za tím, a navíc, dosáhla jsi toho sama. Květy, to má zvuk a je to tradice, myslím tak sto, možná i sto padesát let, jsem na tebe moc hrdej,“ zopakoval. „Kdy nastupuješ?“

Klára se posadila naproti němu a oblíbeným gestem si prohrábla vlasy: „Až v pondělí. Alespoň tak budu mít možnost dát na papír všechny dojmy z Paříže. Třeba je pak vezmou a otisknou, zkusím to. Ale stejně vím, že tam napřed budu jen vařit kafe a nosit poštu.“

Wagner přitakal: „Každý nějak začíná. Ale upřímně, ti, co tam dřív vařili kafe a nosili poštu, tam teď mohou psát reportáže, že ano? A nepodceňuj se. To je nešťastná vlastnost, kterou my Češi máme. Proto jsi jela do Paříže, abys to pochopila.“

Wagnerová se zarazila: „Promiň, tati, ale já nevím, jestli jsem to tam úplně pochopila. Víš, ty barikády, hořící auta a tak.“

Wagner se podíval na hodinky: „Já spěchám, za chvíli musím být v práci, ona ti to řekne maminka.“

„Ale já bych strašně ráda věděla, co jsem tam měla pochopit, a chci to slyšet od tebe, tati.“

„Třeba to, že se teď na to ptáš. Svět je, jak bych to řekl, mnohobarevný. A měla bys poznat všechny jeho barvy a odstíny. To je důvod, proč jsem chtěl, abys tam jela.“

„Dobře, ale nerozumím tomu.“

Wagner se na ni podíval: „Budeš tedy psát? Momentíček, počkej.“ Wagner odešel do pracovny a chvíli se tam přehraboval. Pak se vrátil ke stolu: „Byl bych moc rád, kdyby sis vzala tohle.“ A podal dceři plnicí pero Montblanc.

Klára Wagnerová dobře znala tátovu vášeň pro plnicí pera. „Je krásný. Ty kamínky, ty jen září.“

„Aby nezářily. Jsou to pravé brilianty.“

Klára se neudržela: „Fakt jo, pravý brilianty?“

Táta pokračoval: „Tohle plnicí pero Montblanc je unikát. Stálo celé jmění, opatruj ho dobře,“ nechal se strhnout vášní ke svému koníčku, „je symbolem psací kultury s tradicí od roku 1906. Není to jen obyčejné pero, je to opravdový nástroj radosti pro každého, kdo jej umí ocenit a hlavně docenit. Tohle konkrétní pero má hrot z čtrnáctikarátového zlata a k jeho výrobě je zapotřebí více než pětáctyřicet ručně prováděných úkonů. Další pera od společnosti Montblanc se liší ryzostí zlata a barvami. Při jejich výrobě je každý úkon kontrolován pod lupou. Precizní práce. Navíc tohle je pero ze speciální edice, má zdobení drahokamy. Jen se pořádně podívej...“

Wagner se pokorně ohlédl na manželku, která náhle zbystřila: „Nabídl mi obrovskou slevu za dlouholetou spolupráci s Koh-i-noorem, prodal jsem kvůli němu tu zlatou brož po mamince. Taký mě to stálo řadu jiných per z mé sbírky. Ale vůbec nelituju, stojí za to, že ano, co říkáš? Naprostý světový unikát. Sběratelská rarita nebývalé ceny.“

Maminka Wagnerová si neodpustila poznámku: „Ta tvoje sbírka nám dává finančně dost zabrat, víš o tom? Nechceš nás ale úplně zruinovat, že ne? Dáš si vajíčka se slaninou, zlato?“

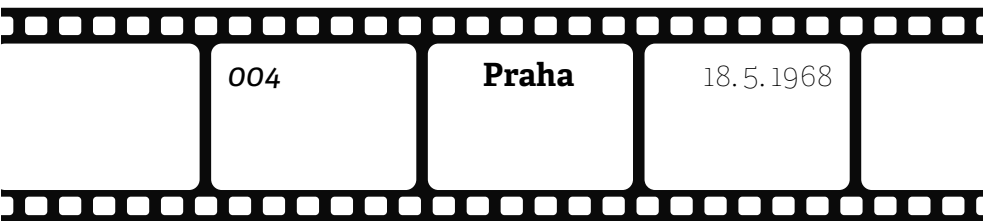
Wagner se zhrozil: „Vajíčka? Děláš si legraci? Víš, že mi tučný věci nedělají dobře, a cholesterol taky není můj kamarád.“

Klára Wagnerová měla plnou pusku rohlíku se sýrem, ale zadrmolila: „Ale tati, když ti bude opravdu zle, zajdeš si na OUNZ. To je výhoda našeho socialistického zdravotnictví.“

Wagner jí odsekl: „OUNZ? Víš, co ta zkratka znamená? Okamžitě uteč, nebo zemřeš!“

Wagnerová se uchechtla.

„Jsi ještě dítě, miláčku. Použij tohle pero na psaní a rozhovory, udělej tátu hrdým, slibuješ?“ Wagner vstal, dceru objal a přitiskl k sobě.

Apoštolové staroměstského orloje měli právě napilno. Otáčeli se v kamenných oknech jako každou hodinu své po staletí opakované cesty a přitom na kratičkou dobu pohlédli na malou hospodskou zahrádku na Staroměstském náměstí. Odbíjela totiž šestá hodina. Půlkruh turistů většinou ze zahraničí pozoroval s napětím procesí, uzávěrky fotoaparátů cvakaly a zaznamenávaly pomíjivost okamžiku. Kohout zakokrhál. Smrtka naposledy zacinkala. Podívaná skončila.

Krásný, teplý májový večer jako kouzlem umocnil příjemnou, uvolněnou atmosféru u stolů zahrádky. Dnes se tu sešla trojice zajímavých mužů: Ota Hofman, čtyřicátník, barrandovský scenárista, muž vyšší štíhlé postavy s delšími prošedivělými vlasy sčesanými dozadu, jehož umělecké prsty věčně třímaly cigaretu, popíjející Gruzignac, Jan Procházka, robustnější, prošedivělý a stále trochu nervózní, ale velmi suverénní šéfdramaturg barrandovské tvůrčí skupiny, se slivovicí, a František

Pavlíček, filmový a rozhlasový scenárista a umělecký ředitel Divadla na Vinohradech, dandy s trvalým úsměvem, rošťáckýma očima a sklenicí piva.

Hofman se zlehka napil koňaku: „Pánové, čtvrtky, ty miluju. Každý týden jsou premiéry v kinech a nové knihy v obchodech.“

Pavlička téma zaujalo: „Vážně? A co jsi ulovil? Celý den lítám po knihkupectvích a sháním toho nového Hemingwaye. Beznadějný, za hodinu byl pryč.“

Udivený dívčí hlas upoutal jejich pozornost: „Ty vado, není támhleten chlap ten Procházka z televize?“

Procházka se otočil za hlasem a upřel na dívku pohled, stejně jako ostatní přátelé u stolu. Mladá, sotva zletilá gymnazistka v tak krátké minisukni, že kratší již snad být ani nemohla, což však rychle vyvrátila její kamarádka v minisukni ještě kratší, za což mohly její delší štíhlé nohy. Dlouhonohá dívka něco špitala do ucha kamarádce. Obě se zachichotaly a zdálo se, že sbírají odvalu.

Procházka pootočil hlavu a trochu furiantsky je oslovil: „A kdybych byl?“

Obě dívky se osmělily a přistoupily k Procházkovi blíž. Jedna z nich spustila: „Včera jsme vás viděly v televizi, to, jak jste mluvil o konci cenzury a svobodě tisku. Víte... no, víte, měl byste vědět, že vám moc fandíme.“

Procházka se pousmál: „Děkuju. Snad se podaří něco změnit. Pokud budete mít čas, pozítří mám od sedmé večer ve Slovanském domě besedu se studenty, přijďte.“

Dívky si dodaly odvahy a každá ho z jedné strany políbila na tvář. Pak s chichotem odběhly pryč.

Pavlíček s užaslým výrazem promluvil: „Ty tedy umíš překvapit.“

Všichni tři přátelé se hlasitě zasmáli, ale tím na sebe přitáhli pozornost ostatních hostů, kterým samozřejmě neušlo, co se právě odehrálo. Jeden z hostů vstal a začal tleskat a ostatní se přidali.

Procházka vstal a uklonil se jako herec v divadle. Potlesk ho dojal: „Děkuji vám, přátelé,“ oslovil publikum hlasitě, aby ho všichni slyšeli.

Potlesk po chvíli utichl. Hosté znovu usedli ke svým kávám, pivu nebo minerálkám. Tři přátelé u stolu jako by se na chvíli ponořili do svých myšlenek.

Procházka ticho u stolu přerušil odkašláním: „A cos tedy sehnal, Otášku? Snad nemáš toho novýho Hemingwaye?“

Hofman se rád chopil obnoveného tématu: „Chodím pravidelně do knihkupectví v Husitský a dávám tam prodavači volňásky do Světozoru na premiéry naší skupiny, takže tu otázku považuju za zcela zbytečnou. Máme takovou domluvu, že mi vždy ty zajímavé, nově vyšlé tituly schová a já si jednou za měsíc vyberu, co mě zaujme.“

Pavlíček se rozzářil: „Fakt? Ty ho máš? Nebo budeš mít? A neumíš sehnat ještě jednoho?“

Hofman skromně odvětil: „Samozřejmě...“, pomalu se napil svého Gruzignacu a postavil skleničku zpět na stůl, „... že ne.“

Všichni se zasmáli.

Pavlíčkovi blýskly v očích plamínky: „Děkuju, bývalý kamaráde.“

Smích ještě zintenzivněl.

„Až ho přečtu, vyměním ho za nové kolo,“ seznámil Hofman přátele se svými plány.

Procházka usrkl ze skleničky a naklonil se k Hofmanovi: „Já zírám, ty a kolo? K čemu potřebuješ nové kolo?“

Hofmanovi zvážněla tvář. „Táta má za pár dní osmdesátý narozeniny a já se ho nedávno neprozřetelně zeptal, co by si přál. Proto sháním nové kolo. Ale sežeňte u nás nové kolo bez beranů! Závodní kolo bych možná sehnal, ale na obyčejný kola soudruzi v rámci plánovaného hospodářství asi zapomněli.“

„Říkáš osmdesáté narozeniny. A nové kolo! Tak to tedy gratuluju, ale vyrobit ho neumím,“ uchechl se Pavlíček.

Procházka se zamyslel: „Na srandičky vás užije, ale já něco cítím ve vzduchu.“

Pavlíčkovi evidentně přechod na vážné téma nesedl. Teď se o politice rozhodně bavit nechtěl. „A jak bylo v Paříži, Otásku? Vyprávěj a přeháněj. Určitě jste zašli na ty hopsandy v Moulin Rouge, nebo alespoň na striptýz...“

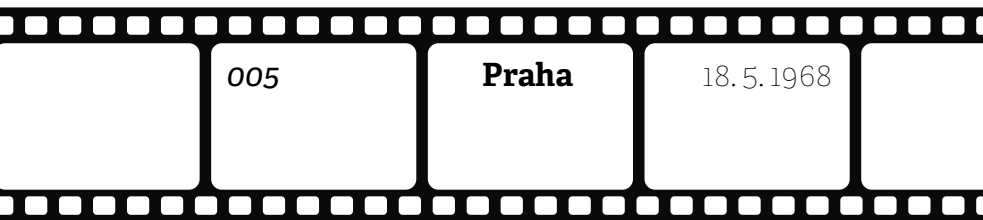
Hofman se pohoršeně ušklíbl: „Proč bych chodil na striptýz v Paříži, když nedávno otevřeli Krásu bez závoje kousek odsud ve Vodičkově. Ale mohu tě, kamaráde, ujistit, že ani tam jsem ještě nebyl. Jo, abych nezapomněl. Rádio Jerevan hlásilo, že striptýzovej bar už otevřeli i v Moskvě. První den tam bylo nabito. Druhý den už poloprázdno a třetí den tam nepřišla ani noha. Řešili to pak na stranické schůzi oblastní moskevské komunistické organizace a tam se ptali předsedy, jak je to možné a jestli náhodou něco soudruzi nepodcenili, a hlavně jestli jsou všechny účinkující soudružky také ve straně. A on na to, že samozřejmě. Od založení komunistické strany.“

Pavlíček vyprskl smíchy: „Jo tak srandičky, pánové. Jak ses tedy měl?“

Hofman se nahnul opět pro odloženou skleničku. „No, co vám mám povídat. Eiffelovka stojí. Dobrý kafe udělat Frantíci pořád ještě neumí, ale jinak... Rozbité výlohy, hořící auta. Jen tak tak jsme se tomu s Irenou vyhnuli. Bylo to o fous, mohli jsme mít po autě. Nakonec jsme se rozhodli jet domů o dva dny dřív. Když já mám, pánové, takový pech! Připadám si jak magnet na průšvihy. V šedesátým druhým jsme byli s Irenou na dovolené na Kubě a málem tam rozpoutali třetí světovou válku. Teď jedu do Paříže a mydlí se tam v ulicích hlava nehlava, zapalují auta, stavějí barikády. Ale počkejte, mám tu pár fotek, před chvílí jsem si vyzvedl vyvolané filmy.“ A podal obálku Pavlíčkovi. „Podívej se sám, já jsem si je ještě ani nestihl prohlédnout.“

„Až ten náš socialismus zreformujeme, bude fajn a takovýchle excesy, jako jsou tyhle studentský nepokoje v Paříži, se u nás nikdy nestanou,“ zhodnotil situaci Procházka.

Pavlíček si zálibně prohlížel jednu z fotografií s krásnou holkou. Klára Wagnerová. „Ta by stála za hřích. Ach ty Francouzky, kdepak, na ně žádná Česka nemá.“

Sídliště Spořilov rozhodně žádnou krásou neoplývalo. Jednoduché osmipatrové činžovní družstevní domy se tu opisovaly jeden jako druhý jako přes kopírák. S charakteristickou socialistickou architekturou vypadaly jako paneláky. Přitom je postavili z cihel a za pomoci vězňů. A to bylo na kvalitě staveb rozhodně znát, křivé stěny byly pouze špičkou ledovce. Protékající střechy tu opravovali nesčetněkrát.

Tak sem se do jednoho cihlového „paneláku“ čerstvě přestěhoval spisovatel a scenárista Ota Hofman s rodinou. Usídlil se v bytě v pátém patře v jednom z mnoha vchodů s výtahem, který jezdil, ale jen když se mu opravdu chtělo, tedy sporadicky. Výhled z oken bytu umožňoval z jedné strany pohled na fádňi fasádu stejného „paneláku“ a z druhé strany skýtal výhled na lodžie opět stejného nevzhledného domu.

Nový byt byl ale větší než byt na Jarově na úplném konci Žižkova, který Hofman právě opustil. Tam ještě dávaly lišky dobrou noc. Tedy dokud tam také nepostavili sídliště.

Jaké však bylo překvapení nového bytového družstevníka Hofmana, když na chodbě potkal Antonína Moskalyka, režiséra Československé televize! Ten bydlel s rodinou o poschodí výš v patře šestém.

Život oběma rodinám tak začal od prvního dne nastěhování zpestřovat Moskalykův obrovský boxer Adam. Ten si ihned dobře zapamatoval, že o patro níž pokaždé něco dobrého uloví. Hofman se s Moskalykem znal již dlouhá léta. Občas spolu chodili na tenis, ale juniorský mistr republiky Antonín Moskalyk snad ani jednou neprohrál. Ota Hofman bral prohry sportovně, věděl, že na Tonda při hře nemá, a o výhru mu nešlo.

Oba se znali velmi dobře i pracovně. Ota Hofman s manželkou Irenou napsali před časem sžíravou ironickou satiru na socialistické papalášství *Délka polibku devadesát* s původním názvem *Děti, děti, děti*. Jednalo se tak trochu o ujetou komedii o narození prvních československých paterčat a Tonda film zrežíroval na Barrandově jako svou celovečerní prvotinu. Ale předtím již spolu natočili krátkometrážní sondu do vztahů otce a syna *Oranžový měsíc*.

Po nastěhování proto netrvalo dlouho a zrodil se nápad rychlé komunikace: dva červené dětské telefony mezi patry spojila tenká šňůrka. Pes Adam si rovněž uměl dobře vyštěkat pozornost na chodbě, když třeba dostal chuť na vánoční cukroví uložené pod gaučem o patro níž, o němž měl zcela spolehlivé čichové informace.

Na konci Jindřišské ulice v Praze stojí od 15. století gotická věž. Původně se jednalo o samostatně stojící zvonici kostela svatého Jindřicha a svaté Kunhuty, ke kterému jen stačí přejít ulici. Před kostelem se rozkládá malý parčík se vzrostlými stromy. František Pavlíček právě tudy spěchal do domu za kostelem. Dramaturgická skupina Filmového studia Barrandov Procházka–Švabík měla své kanceláře právě tam.

Bohunka Šourková, milá a vždy skvěle upravená dáma s vlasy perfektně načesanými do blond mikáda, zde pracovala jako sekretářka dramaturgické skupiny. Všichni dramaturgové byli právě někde rozlítaní, a tak si užívala chvíli klidu a četla noviny. František Pavlíček vešel do sekretariátu a hned spustil: „Bohunko, prosím tě, to rádio, co támhle stojí na skříni a nikdy ho nikdo nepouští, funguje?“

Bohunka Šourková odložila noviny: „No, myslím, že ano. Chceš to zkusit?“

Pavlíček přistoupil k rádiu a otočil knoflíkem. Z reproduktoru se ozvalo slabé hrčení. „Funguje,“ potvrdil Pavlíček a otáčením druhým knoflíkem začal hledat nějakou stanici. Po malé chvilce naladil Československý rozhlas a z rádia se začal valit současný hit Jiřího Šlitra nazpívaný Suchým. *Pramínek vlasů si ukryju potají, já blázen pod polštář...*

Bohunka hleděla na Pavlíčka s údivem: „Tu produkci tu teď budeme mít pořád?“

Pavlíček suše poznamenal: „Za chvíli to má začít.“

Bohunka na něho opět tázavě pohlédla: „A co jako má začít?“

Pavlíček si sám šel udělat kávu: „Honza bude mluvit v rádiu. Mají vysílat záznam té včerejší velké diskusní sešlosti se studenty ve Slovanském domě, tak o to nechci přijít.“

Jiří Suchý dozpíval a prostor kanceláře ovládl hlas rozhlasového komentátora:

„Slovanský dům je ve stavu obležení,‘ prohlásil včera kolem sedmé hodiny večer průvodčí tramvaje č. 5, když se tramvají prodíral krokem a přísunem mezi shluky děvčat a chlapců na zastávce u Prašné brány. K tomu hned dodala jedna paní velmi důrazně: ‚Co se to děje, jsou jich tady stovky, jako by dávali něco zadarmo! Ale to oni jdou tancovat. A jednou se z toho tancování zblázní.‘ A svoji řeč uzavřela úvahou: ‚No jo, to von tady bude asi nějaký ples.‘ Na to odpověděl mladík v manšestrákách a tmavomodrém saku: ‚Mýlíte se, paní. Je tam diskuse.‘ Slovanský dům byl včera obléhán mladými Pražany od sedmi hodin večer dlouho do noci. Podle úřední zprávy se tři tisíce mladých lidí dovnitř vůbec nedostaly. Jednalo se o opravdovou politickou diskusi. Sál Slovanského domu byl zaplněn do posledního místečka. Jen tak tak se pořadatelům podařilo zajistit místa na pódiu pro ty, kteří měli předstoupit před mikrofon a hovořit s mládeží bez pověr a iluzí, bez příkras a pravdivě, tak jak to jen člověk dokáže, o naší minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Jak se jim to podařilo, posuďte sami.“

Slova se ujal ženský hlas: „Hovoří ministr lesního a vodního hospodářství soudruh Josef Smrkovský.“

„Já jako soudruh, kterého jste přijali sympaticky mezi sebe, jsem opravdu nesmírně rád, že mohu pochodovat v jedné řadě s mladou generací, to vám říkám.“

Následoval mohutný aplaus z hlediště. Bohunka Šourková i František Pavlíček pozorně poslouchali

a rozvláčný hlas Josefa Smrkovského pokračoval: „Ale současně vám říkám, kamarádi, že vy máte právo ve svých dvaceti letech mít svůj rozum a že máte právo i povinnost být revolučnější a radikálnější, než jsme byli my, vaši tátové. A my starší zase máme povinnost dávat na všechno pozor! Aby v té veliké, veliké přeměně, do které naše země, náš stát, jde, aby se nestalo něco, co by mohlo znamenat katastrofu.“ Jeho slova opět doprovodil veliký potlesk posluchačů. „A právě o to vás chci poprosit. Budete u toho, budete do toho mluvit, budete si svoje organizace řídit. To je v tom projektu taky. To všechno si budete řídit vy, ale prosím pěkně, aby vaše činy dnes, v těch příštích dnech, aby to byly činy odpovědné. Nic takového jako včera nebo předvčírem ve Varšavě, protože to kdybyste připustili, kdybyste připustili něco takového, zasadíte tomu našemu ohromnému úsilí, který ústřední výbor strany vyvíjí, strašnou ránu. Je třeba postupovat uvážlivě, svým způsobem, ale uvážlivě a odpovědně. Proč? Protože za pár roků, za deset roků, za patnáct roků tento stát přejde do vašich rukou. A my chceme, abyste ho přebírali do svých rukou jako vyspělou kulturní, průmyslově rozvinutou socialistickou republiku se socialistickou společností, kde národ, lid sám sobě vládne, kde lid je skutečně pánem své země a svých osudů.“

Po dlouhém potlesku opět z rádia promluvil ženský hlas komentátorky: „Spisovatel Jan Procházka.“

Pavlíček i Bohunka Šourková se na sebe podívali. Pavlíček si pomyslel: Teď to začne.

„Já bych chtěl navázat na to, co zde říkal přede mnou soudruh Smrkovský,“ zahájil svůj proslov daleko ráznějším a přesvědčivějším hlasem Procházka. „Já si také myslím, že pro nás, pro Československo, Budapešť,“ snažil se Procházka napravit Smrkovského přehled, „to není cesta, protože naše města se rozpadají i bez našeho přičinění.“

Ze sálu následoval jásot doprovázený burácejícím, dlouhým potleskem. „Dostal jsem dotaz týkající se cenzury,“ a jako by začal číst z papíru: „Zrušení cenzury... Jedná se o nějakých opatřeních ohledně zrušení cenzury? ptá se tazatel.“ Procházka zvýšeným hlasem odpověděl: „Cenzura přestala, přátelé, existovat.“

„Hurá!!!“ Jásot ze sálu byl ohlušující, opět doprovázený dlouhým aplausem. Procházka pokračoval až po odeznění potlesku. „Je to obrovský pokrok, naposledy jsme podobného dosáhli před padesáti lety.“ Jásot a smích ze sálu byl plný nadšení mladých lidí. „Myslím si, že svoboda slova v civilizovaném státě je úplně to základní. Protože je nelogické, aby se člověk tak dlouho učil mluvit, a pak mluvit nesměl.“

Sál zase vybuchl smíchem a jásotem, který následně přerušil hlas Procházky: „Mám tu další dotaz, jestli bych nechtěl být prezidentem. K tomu musím odpovědět, že to opravdu nezávisí na mně.“

Po dalším potlesku opět v rádiu nastoupil ženský hlas a oznámil: „Zdeněk Hejzlar, první předseda svazu mládeže.“

„Vedle fůry otázek mám velikou trému, protože jsem v Praze sedmnáct let nemluvil.“ Jeho slova doprovodil potlesk ze sálu. „Ale jestli se bojím, tak to se tedy nebojím...“

Pavlíček přešel k rádiu a podíval se na Bohunku: „Chceš to ještě poslouchat?“

Bohunka zavrtěla hlavou: „Slyšeli jsme slovo šéfa, slyšeli jsme slovo boží...“ parafrázovala.

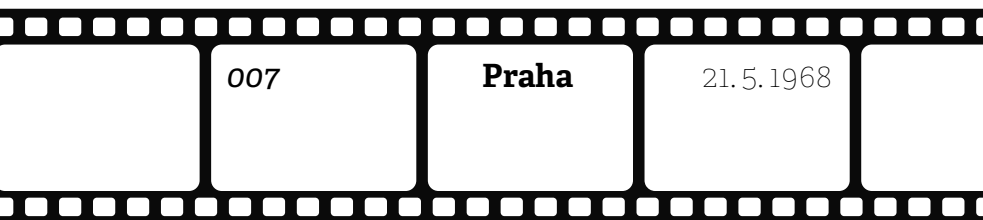
Pavlíček se zasmál a vypnul rádio.

Otevřely se dveře a vešel Jan Procházka.

„My o vlku a Procházka za dveřmi,“ pronesl Pavlíček. „Ahoj Honzo.“

Procházka se zarazil: „Ahoj Franto, Bohunko. Cos to říkal o vlku?“

„Chtěl jsem slyšet, jak jsi včera mluvil ve Slovanském domě, a s Bohunkou jsme si to před chvílí pustili v rádiu. Poslouchej, Honzo, ty tedy umíš rozvášnit davy.“

Klára Wagnerová již v letním oblečení vystoupila z tramvaje před Bílou Labutí v Praze, rozhlédla se na peróně a přešla ulici na pražský dlážděný chodník. Cestou do nového zaměstnání zavadila pohledem o výlohu obchodu se smíšeným zbožím. Fronta čekajících se táhla až ven. Protáhla se dovnitř kolem spořádaně čekajících lidí a šla se podívat k prodejnímu pultu.

„Je tady fronta, děvenko,“ ozvala se za ní postarší silná žena s prapodivným drdolem na hlavě. Wagnerová na její výzvu nereagovala, ale stihla zaregistrovat gumové rohlíky v přepravce za pultem a pak bramborový salát se sekanou neurčité barvy za prosklenou vitrinou. Znechuceně se otočila a proběhla podél fronty nakupujících ven z obchodu. Pomyslila si jen, že ten pekař v Paříži měl vlastně pravdu. Je to tu svým způsobem peklo na zemi.

Jak vycházela dveřmi zpátky na ulici, dáma s drdolem na ni s uspokojením naposledy pohlédla. Byla hrdá na své vítězství. Wagnerová zahnula na dlážděný chodník a rázným krokem zamířila k cíli, k domu s bronzovým nápisem „Časopis Květy“. Než tohle, radši budu bez svatčiny, řekla si v duchu.

Jan Zelenka, šéfredaktor časopisu Květy, kráčel do své kanceláře na Poříčí a tomu, co si právě vyslechl, odmítal uvěřit. Pozval si ho vedoucí kulturního odboru ústředního výboru komunistické strany Fojtík, a proč, to netušil. Teď už to věděl. Vyhodili ho. Z fleku ho vyrazili. Jeho, který vždy důsledně plnil úkoly strany, jejímž byl dlouholetým oddaným členem. Vůbec tomu nerozuměl.

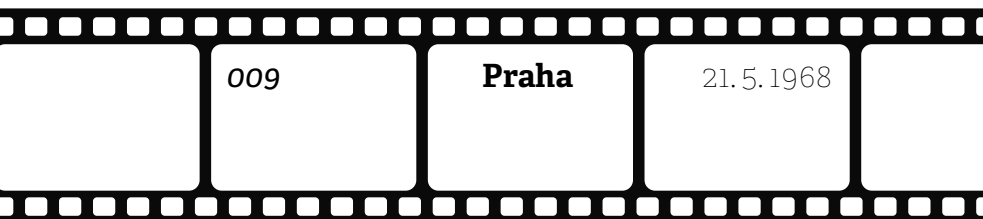
Květy prý nedrží krok se současným trendem uvolňování politického vývoje, Zelenkovy postoje se prý neslučují s moderním pojetím socialismu a kdo ví, jaké další nesmysly mu měly zdůvodnit ten prostý a jednoduchý fakt, že v pátek jako šéfredaktor týdeníku Květy končí. Basta fidli. Mohl sice zůstat jako řadový redaktor. Ale co si o sobě na ÚV KSČ myslí? Takovou radost jim ze svého ponížení rozhodně neudělá! Navíc, kdo ho nahradí, mu ani nepovažovali za potřebné sdělit, to není tvoje věc, řekli mu.

Odmítal si připustit, že v pondělí už bude Květy řídit někdo nový, ale ne on. Taková potupa! Ještě mu znělo v uších: Strana si žádá nové a nezkostnatělé přístupy k nastávajícím úkolům, vyžadujícím větší rozhled a flexibilitu. Co je to za nesmysl? Šel jako bez ducha a po paměti došel až ke vstupu s cedulí „Časopis Květy“. Co teď? Co řekne lidem v redakci? Za chvíli má začít redakční porada...

Zaváhal, ale sám sebe ujistil: Ještě stále jsem tu šéf já, sice jen do pátku, ale pořád jsem to já, já! Co bych jim říkal? Ať jim to pak řekne ten nový. Dneska jim nebudu

říkat nic. Ještě do pátku jsou Květy moje a do té doby tu budu vládnout jen já.

S tímto rozhodnutím a odhodlaným výrazem vešel do budovy.

O dvě patra výše do redakce časopisu Květy přes čmouhy špinavých, neumytých oken ostře svítilo slunce. Za pošmourného dne se ta špína ještě dala přehlédnout, ale slunce bylo dnes kruté a nemilosrdné. Klára Wagnerová pohlédla na podlahu s prošlapaným linem a znovu si pomyslela, že tak ošklivý vzorek muselo dát opravdu hodně práce vymyslet. Nejistě se znovu rozhlédla po redakci, kde nyní měla trávit část svého života. Stůl a židli měla již od pondělí přidělené. Články, kterými chtěla přispět do časopisu Květy, měla připravené už z domova, tak je neváhala předat kolegovi Borskému, který stážistku dostal na starosti, aby ji řádným způsobem zacvičil.

Ukázal jí konvici na kávu a upozornil ji, že si musí přinést vlastní hrníček a kávu. Tím svou aktivitu lektora nové stážistky ukončil. Borský její články ani nečetl a dal je rovnou do přihrádky nových redakčních příspěvků.

Wagnerová zvedla hlavu od stolu, když zaslechla vstoupit starší paní. „Dobrý den, soudružko. Soudružka Wagnerová, nemýlím-li se. Ještě se neznáme, jmenuji se Černá, byla jsem tento týden v terénu.“

Wagnerová ji hlasitě pozdravila: „Dobrý den.“ Vstala a podala jí ruku. Ostatní v místnosti je ignorovali a pracovali nebo práci předstírali.

Nově příchozí Wagnerové příliš sympatická nebyla, ale alespoň ji slušně pozdravila. Tak trochu zlomyslně si o ní Klára pomyslela, že by jí po dlouhých letech strávených v redakci snad mohli přidělit i inventární číslo. Všimla si, že nevzhledným inventárním číslem se honosil každý oprýskaný stůl i polorozpadlé židle v redakční místnosti.

Wagnerová se opět rozhlédla po neutěšeném pracovišti. Očima zabloudila na nesourodou směsici fotografií známých osobností kultury a společenského života, kterými byly polepené stěny. Waldemar Matuška, Václav Neckář.

Pohlédla na prudce se otevírající dveře. Jan Zelenka energicky vrazil do redakce se zachmuřenou tváří. O skutečnosti, že se vrací z ÚV KSČ, věděli všichni v místnosti až na Wagnerovou. Zelenka se rozhlédl, jen chvilku zaváhal, jestli něco mohou vědět, ale nic tomu nenasvědčovalo, vše bylo při starém, tak jak si to tu zařídil.

Ozvalo se sporadické „Dobrý den“. Neodpověděl. Jeho křeslo v čele konferenčního a šéfovského stolu bylo prázdné. Šéfredaktor Zelenka si odložil aktovku na stůl, z ní vyndal papíry a usadil se do prázdného křesla. Tiše, jako jeden muž se všichni ostatní zvedli od svých míst a zamířili na poradu. Počkal, až si všichni sednou, jedna židle zbyla pro Wagnerovou, a tak usedla také.

Jan Zelenka pohlédl na novou posilu redakčního týmu a v té chvíli mu znovu vzkypěla krev v žilách. Nenávistně si ji znovu důkladně prohlédl a řekl si v duchu: To jsou ty novoty, ty nové přístupy... Ale pořád jsem tu pánem já.

Pak spustil: „Tak vás, soudruzi, všechny vítám na dnešní redakční radě.“ Pohlédl znovu na Wagnerovou. Střetli se očima. „Přečetl jsem si vaše nové navrhované příspěvky, a tak tedy,“ odkašlal si, „především bych se chtěl věnovat příspěvkům naší nové posily, soudružky

stážistky Wagnerové. Zajímavé, zajímavé...“ Šéfredaktor se odmlčel a zahleděl se do papírů na stole. „Píšete tady o své návštěvě Paříže a zejména o vymoženostech kapitalistické společnosti v rozmanitosti pečiva v kapitalistické pekárně. Píšete o lahodné chuti makronek, které se rozplývají na jazyku. A zejména pak porovnáváte tyto buržoazní vymoženosti se sortimentem pečiva v naší socialistické vlasti. Jak uvádíte, pařížský pekař se vyjadřuje o naší společnosti jako o pekle na zemi.“

Odložil list papíru a znovu si odkašlal. Hleděl jakoby fascinovaně na další papír.

„V dalším vámi navrhovaném příspěvku píšete o vašem náhodném zatčení během studentských nepokojů v Paříži. A tady píšete, jak na vás byli policajti kapitalistické země milí, dovolili vám neprodleně se spojit s velvyslancem v Paříži. A když zjistili omyl, následně, dovolte mi citovat: vás pohostili kávou s croi..., tohle nepřectu,“ podíval se na Wagnerovou.

„Čte se to kroasán, ale píše se s c na začátku,“ doplnila Wagnerová.

Zelenka na ni výsměšně hleděl. „A představit si pod tím mám co?“

„Takové jemné, nadýchané máslové pečivo,“ odpověděla Wagnerová nesměle.

„A to jako mají podle vás naši čtenáři znát? Kdo z vás kromě soudružky Wagnerové ví, jak chutná ten kroa...“ Zahleděl se znovu do papírů na stole. Zdvihl hlavu a rozhlédl se po redaktorech kolem stolu. Všichni mlčeli jako zařezaní.

„Tak tedy s kroi...croisántkem a nakonec se ještě omluvili a pozvali vás na oběd.“ Šéfredaktor odložil papír, zrudl, zase si odkašlal a pohlédl směrem k Wagnerové. Chvilí bylo ticho a pak, sotva ho bylo slyšet, spustil: „Víte, soudružko Wagnerová, pokud byste psala se stejným začleněním o brutalitě policie v buržoazním světě, pak ano.“

To bych uvítal a dokázal pochopit. To by byla správná cesta uvědomělého socialistického novináře. A na to naši čtenáři čekají,“ postupně hlas zvyšoval, „nicméně, ty, soudružko, jsi si asi dosud neuvědomila, že my tu máme socialismus a že kapitalismus rozhodně není žádným rájem na zemi. Svědčí o tom právě ty studentské nepokoje, vyjadřující naléhavě třídní nespokojenost mladé generace s kapitalistickým uspořádáním. Rozhodně ale ne takovým, jak ho popisuješ ty, soudružko!“ Teď již řval a přitom celý zrudnul. „Kapitalismus je zlo, které je třeba porazit. To tě, soudružko, ve škole neučili? Teď tu sice konečně máme konec cenzury a soudruha Dubčka v čele strany...“ Zarazil se a ještě více mu stoupl adrenalin, znovu si v duchu zopakoval: Ještě tu vládnou já. A pak pomalu, šeptem pokračoval: „Ale tudy, soudružko, tak jak píšeš ty, u nás, myslím tím náš časopis Květy, cesta rozhodně nevede a takové reportáže tisknout nechceme a nebudeme. Budu k tobě, soudružko Wagnerová, opravdu upřímný. Tvůj nástup stážistky do časopisu Květy považuji za omyl. Proto si myslím, po pečlivém zvážení, že by sis měla rozhodně hledat práci někde jinde.“

Wagnerová mrtvolně zbledla a nevzmohla se na slovo. Běsnící šéfredaktor při pohledu na ni dodal: „Má někdo k příspěvkům soudružky Wagnerové ještě něco?“

Zamlklý stůl redaktorů ani nedutal. Hleděli na ruce pevně sepaté na desce stolu, nikdo se nechtěl stát běsnícím šéfredaktorovi další obětí v řadě.

Jan Zelenka se rozhlédl po zaražených redaktorech kolem stolu. „Nikdo nic? Tak tedy čest práci, soudružko Wagnerová.“

Wagnerová vstala a odešla si ke svému stolu sbalit věci. Za ní se znovu ozval hlas šéfredaktora:

„Nyní se věnujeme příspěvku soudružky Černé o práci horníků na dole Družba...“